

VSEBINA ur tekočega tedna

pri SLO v 8. razredu

(4. 5.–8. 5. 2020, 3 ure)

Drage učenke, dragi učenci!

Še naprej bomo delali ob besedilih v delovnem zvezku in jih kombinirali s krajšimi video ali avdio posnetki. V šolski zvezek zapisujte le bistvo, ničesar vam ni treba prepisovati (čim manj tiskajte, svoje delo si shranjajte v dokument za SLO kot slike ali Wordov dokument). Sodelujemo na daljavo, tako da si pišemo ali se vidimo.



V tem tednu boste (pre)brali in POSLUŠALI črtico Ivana Tavčarja TRŽAČAN ter odlomek iz romana/kronike VIŠOŠKA KRONIKA.

Za obe besedili imaš na razpolago približno 3 šolske ure, a verjameva, da boste z delom prej zaključili. Malo glejte na uro.

Berite črtico TRŽAČAN (DZ/164–168) in ob tem poslušajte avdio-posnetek <https://drive.google.com/open?id=1V-QI988r5x1i9ESnoFFzn3QOOWTihp8r>.

Rešite naloge v svojem DZ/166–168, nato preverite v priloženih rešitvah (če česa niste znali, se boste naučili tako, da z drugo barvo prepisete iz rešitev; tudi to je delo in učenje).

V zvezek napiši kratek (okrog 10 povedi) **prvoosebni dnevniški zapis** (zadnja naloga v DZ) – **KAJ KOT Tomažek RAZMIŠLJAŠ**. Fotografijo zapisa mi pošlji.



VISOŠKA KRONIKA

Oglejte si risani/animirani film

<https://vimeo.com/169558065>.

Na enostaven način izvemo vsebino/obnovo romana, da lažje razumemo odlomek, ki ga bomo poslušali

<https://folio.rokus-klett.si/?credit=NSIB8&pages=140-141> in

<https://folio.rokus-klett.si/?credit=NSIB8&pages=142-143>.

Ob koncu svojega tedenskega dela zapišite v zvezek, kaj ste se iz prebranega besedila naučili.



CILJI, STANDARDI

Razvijanje zmožnosti doživljanja, razumevanja, vrednotenja književnega besedila, ustvarjalno pisanje.

Podrobnejše informacije in individualno sodelovanje poteka preko e-pošte in skupine v Messengerju.

Pripravili učiteljici: Vanja Benko in Mateja Čebulj

Kontaktiranje: vanja.benko@gmail.com, mateja.cuk88@gmail.com



ni dober? Nov, nov, najbolje bo pač, če umrješ, široka uboga!"

In šla je mimo.
„Kaj pa bitošče?“ hotela je vedeti Marjeta Torgoljuša.
„Ali moreš kaj jesti?“

Ko ji je bratnik povedal, da bi rad, prav rad jesti, če bi kaj imel, odgovorila je dobrovoljno: „No, no, poroka pa še ni tako stabel! Če se jeti, osem se nisi pri karco!“

In šla je mimo.
Tako prišlo jih je mnogo, vseni se je smilil, a mlado mu ni prinesel kočka kruha, da bi mu posolžilo sestradana bratca.

Napočila je jesen in dozorel je sad po vsehju.
Naloga dne sem pridelal na Vrbarjev vrt, gredic, naboj umirna Trčičar. Sone je ročno pridelala. Zaskokal je pod kruško, da je Bejan. No je pa iz torčice, uprlo se mu je oko na viso, kaj je videla numerata kruška.

„Ves dan jo že gladam! Ali paš večer?“ je vprašal.
V katem ribu dočignil je pa in rumen sad – je cepral na zeleno travo.

„Daj jo meni, daj jo meni!“ Prošnje je siceril, tanki ročici. Prinesel sem mu kruško. S sestradano

mlajšo zasedil je zobe v njo. Tedaj prisopel je po nesni navzdol Matevž ter imel oprtam koč otavil.
„Tako je povedal kot na zvonico, stariš k bolniku in se zavogotil: „Kaj? Ti mi boš sadje pojedal, kruška je mrtva!“

Zr ga je krotki prepoznal. Takrat pa je prinesel služaj od nekod čovrčica Sadarjevega korla. Kakor sapa je bil pri starem gredniku, jadral ga na tla ter ga po vseh pravilih postelernih prestopov do dobrega premilal. Povsem je odlaš z zavogotil, da je iztržil zasledeno otro.

Matevž se je ječe vrdignil ter si brisal kri z obraza. Onih ni niti videl. Je Zavrbarjev Miroša. „Miholcar“ zasnohal je „kaj si videl?“

„Vidil, Matevž“, odgovoril je on, „kadar načem, da bi videl, tedaj ne vidim. Danes ne vidim ničesar nisem videl!“

„Pa si vendar kaj videl?“

„Vidil, Matevž, kadar načem, da bi videl, tedaj tudi skilim ne! Danes ne skilim! Prav ničesar nisem skilil!“ In tako Vrbarjev Matevž še tožni ni mogel, ker Zavrbarjev Mihola tisti dan ničesar ni videl niti skilil.

Poroči potem pa je umrl tržakli Tomažek.

Ilonca

1. Kakšne oblike je v tebi zbudilo branje Tavčarjeve pripovedi? Mišlil, da se kaj takega godi tudi danes? Tudi v Sloveniji?

2. Prebrano besedilo strnjeno obnovi tako, da spodnje točke razvrstiš časovno zaporedje.

2. Tomažek pride k Pisi.
3. Sodil se Trčice.
5. Tomažkova smrt.
1. Oznaka Vrbarjevega Matevža in njegova ponuka.
4. Tomažek trpi krivice.

166

4. Osebe iz levega stolpca poveži z ustreznimi oznakami iz desnega. Oznako za Vrbarjevo mater si moraš še izmisliti in jo dopisati.

- | | |
|---------------------|---------------------------------------|
| — E. Matevž | a) grd, neumijena, krivica |
| — F. Tomažek | b) šma, neumijena, krivčina ... |
| — B. Trčice | c) grob, grd, krivčica, nesazičninski |
| — D. Vrbarjeva mati | e) slaboten, nemočen |

5. Preberi odlomek, v katerem najdemo opis in oznako Vrbarjevega Matevža.

Vsa vas je vedela, da ga na svetu ni hudobnejšega človeka od Vrbarjevega Matevža. V mladosti je bil pretepač. Pri ranih pričnostih, ko je hotel Ravnočloveku Martinu, roč v trebuhi pomati, spodbudilo se mu je, in zvrnil se je po zverju. Martin pa je tedaj tudi potegnil svoj roč in omenju na tleh odrezal je dešno uho, da ga je od brstih bokelch tavi zapustila življenja zavest.

„Uho si pridržal“, dejal je Martin veselo, „ker si ga Matevž zopet na senice priduje ter se obvaruje vsake škode!“

Oči tedaj je Vrbarjev Matevž hodil brez desnega uteca, kakor svetlobniški hlapci, kateremu je apotič Peter odskal pregledno uho.



- a) Napiši eno Matevžovo lastnost, ki bi sodila v opis. Imel je le eno uho.
- b) Napiši dve Matevžovi lastnosti, ki bi sodili v oznako. Bil je hudoben in pretepaški.

6. Kaj meniš, kaj je sporočilo prebranega besedila? Obkroži črno pred najustreznejšim odgovorom.

- a) Na svetu se godijo krivice. Čeprav jih obajamo, se jih pogosto ne moremo izogniti.
- b) Ni zanimaj se na druge, ker ti ne bodo pomagali.
- c) Starši imajo raje svoje otroke kot posvajena.
- e) Starši so dolžni vsigajati svoje otroke.

167

7. V tej pripovedi je zelo izraziti črno-bel način predstavljanja oseb, ki je sicer najzanimajši za pravljice.

a) Kaj misliš, kaj je to?

b) Katere osebe iz Trčičana so po hreju črne in katere bele? Poveži, kajlor kaže zgled.



8. V prebranem besedilu najdemo številna nasprotja. Poišči jih tako, da ustrezno povežeš pojme z leve in desne. Glej zgled.

- | | |
|---------------------------------------|----------------------------|
| a) nesamni Trčček | — E. delanje krivice |
| b) mladost, moč in pričakovana lepota | — B. grdota, telesa okvara |
| c) razvajanje | — F. ubogi Tomažek |

9. Pojani metafore v izpisanih povedih.

- a) Bilo so ga same kosti.
Bil je zelo suh.
- b) Zakon ni imel božjega blagoslova.
Zakon ni bil srečen.
- c) Rodil in posel ga je bolj s palico nego s kruhom.
Slabo ga je hranil in veliko pretepal.

10. Katero slogovno sredstvo najdemo v izpisanih povedih? Podčrtaj ga in ga poimenuj, nato pa ta del poveri zapli slogovno nezamamovano.

- In ko je bilo staro komaj šest let, klelo je že kakor rožnik na cest.
In ko je bilo staro komaj šest let, klelo je že kakor voznik na cesti. Primera.
- Nezamamovana oblika: Ko je bilo staro komaj šest let, je že zelo veliko pretepaljo.

11. V zvezek napiši spis z naslovom List iz Tomažkovega dnevnika. Katere vrste pripovedovalca bo? Dnevnik vedno piše prvoosebni pripovedovalec.

168

